

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO

LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351

V RIMU IMAJO DOPADENJE NAD HITLERJEM

V fašističnem taboru vidijo v Hitlerjevi zmagi ojačenje fašističnega vpliva v Evropi in napovedujejo najtesnejše sodelovanje med Rimom in Berlinom

Rim, 7. marca. Zmaga narodnih socialistov pri nemških državnozborskih in deželnozborskih volitvah je izzvala v fašističnem taboru veliko veselje in zadovoljstvo. Fašistični tisk komentira »nenadkriljivo zmago« Hitlerja in nemških nacionalcev pod celostranskimi naslovi in v debelih tisku. »Giornale d'Italia« je naslovljeno svoje poročilo z »Zmaga nove fašistične Nemčije«. Uresničenje Mussolinijevih napovedi o pofašistenju Evrope je naslov poročila iz Berlina v »Tribunu«. »Tretje carstvo pod zastavo domovine« je čitati v »Resto del Carlino«.

Rimski listi soglasno podčrtavajo, da pomenijo nedeljske volitve konec weimarskega republikanskega režima v Nemčiji. Po mnenju »Giornale d'Italia« je bodočnost Nemčije v okoliščini narodnih socialistov, ki so dosegli združitev vseh nacionalnih sil brez razlike na razred in stranko. Nova Nemčija je prerojena v čistim fašističnem duhu. Zmaga Hitlerja in zlom Weimarskega pomeni konec želje, ki so jo gojili v Franciji in drugih deželah glede političnega separatizma južnonemških držav. Kot italijanski fašisti in Evropeji, poudarja »Giornale d'Italia« pošiljamo novi Hitlerjevi dobi v Nemčiji svoje najprijetnejše pozdrave in želje za popoln uspeh, kajti zmaga Hitlerja je zmaga evropske kulture. Vsi ed polne istovetnosti političnih doktrin bo odsej prijateljstvo in sodelovanje med italijanskim in nemškim narodom še intenzivnejše, tako da bosta mogli ob državi vedno odločilnejše vplivati na razvoj nemirne Evrope, ki jo žepa po pravičnosti.

V sličnem smislu piše tudi »Tribuna« in »Lavoro fascista«. »Resto del Carlino« podčrtava v svojem poročilu, da bo sedanja vladna koalicija v Nemčiji ostala še dolgo na krmilu, da pa se bo mogel Hitler po potrebi odpreti vseh konservativnih elementov in sestaviti tudi s katoliškim centrom, ki se sam ponuja, delovno večino v državnem zboru. Dan nacionalnega prepoda pomeni torej konec weimarskega režima, tretje carstvo je tukaj.

S posebnim dopadanjem beleži fašistični tisk prepoved republikanske države in zopetno proglasitev cesarskih barv črno-belo-rdeče kot simbol velike preteklosti in lepše bodočnosti za državni znak. Ta čin smatra fašistični tisk za najboljši znak izvršene revolucije.

Napovedi nemškega tiska

Berlin, 7. marca. G. Narodno socialistični »Der Angriff« piše v slavo pesni o nedeljskih volitvah, da so te volitve najbolj zgovorno dokazale, da je pretežna večina nemškega naroda za Hitlerjem. Nemško nacionalni »Lokal Anzeiger« označuje doseglo večino narodnih socialistov in njihovih zaveznikov kot zgodovinski uspeh svojeverstnega volilnega dneva, ki mora zaslediti vse dosedanje. Centrum je zaradi njega prvič od Bismarkega izgubil svoje ugodne pozicije, posredovalca med levico in desnico. »Deutsche Zeitung« izjavlja, da se bo sedanja končica lahko s popolnim odobravanjem večine nemškega naroda in z legalno uporabo ustave vladalo desničarsko, in sicer brez in proti socialnim demokratom, brez in proti centrumu in brez ter proti zvezam sindikalnih organizacij. »Börsen Zeitung« misli, da bo vlada sedanja, ko je končana bitka za notranje politično odločitev, morala svojo glavno pozornost posvetiti zunanji politiki. »Deutsche Allgemeine Zeitung« označuje kot posledico nepoporne Hitlerjeve zmage konec demokracije parlamentarne države in pričetek nove dobe. Levčarska »Vossische Zeitung« ugotavlja, da so sedanji dani vsi pogoji za solidno delo vlade, ki jo spremlja ogromen val zaupanja skoraj večine nemškega naroda. To zaupanje pa ji obenem nalaga veliko odgovornost za ves narod. Enako se izraža tudi »Berliner Tageblatt«, ki pravi, da je dobila Hitlerjeva vlada z nedeljsko zmago tako velike šanse, da pokaže nemškemu narodu, kaj zmora, kakor jih že dolgo ni imela nobena vlada.

Hitlerjevo tretje carstvo

Pariz, 7. marca. AA. O izidu nemških volitev priobčujajo listi nadaljnje komentarje. Tako pravi »Journal des Debats«, da je bila s temi volitvami nemška republika pokopana in da se je faktično pričelo »tretje cesarstvo«. List smatra, da se bo do zdaj v kratkem pokazali pravi obrisi notranje in zunanje nemške politike. »Le Temps« piše o odnosih v sami Hitlerjevi v »in opozarja v tej zvezi na važno Göringovo izjavo, v kateri je dejal, da je katoliški centrum prvič po Bismarckovi dobi izgubil svojo odločilno posredovalno vlogo. Včerajšnje volitve so po mnenju tega lista okrepile notranjo unitaristično politiko. »Intransigent« motri volitve z gospodarskega stališča in vprašuje, ali bo Hitler utegnil vrniti Nemčiji njeno gospodarsko blaginjo. List smatra, da to ne bo

Što tako hitro in lahko, če primerjamo stvari v Nemčiji z dogodki na Angleškem in v Zedinjenih državah severne Amerike. Verjetno pa je, da bo Hitler našel še drugo rešitev: Nemški narod naj pozabi na bedo s tem, da se mu odpre tek in pohlep po slavi. To pa je tisto, kar bi moralo vznemiriti vse prijatelje evropskega mira. Ni dvoma, piše list dalje, da bo Hitler skušal obnoviti razmere pred letom 1914 in odpraviti mirovne pogodbe. Finančne klavzule pogodb so že odpravljene, o ukinitvi vojaških klavzul pa se trenutno razpravlja, med tem ko se za spremembo teritorialnih določb že vršijo priprave.

»Quotidien« piše, da je treba počakati, kako se bodo razvili dogodki. Nedeljske volitve se niso enodušno končale za Hitlerja.

»Paris Midi« ugotavlja, da ima Hitler sedaj priložnost vladati legalno. Počakati je treba, da se bo pokazala nemška zunanja politika v prihodnjih štirih letih.

»Petit Parisien« pravi, da bo izid volitev brez ozira na to, kaj se misli o Hitlerjevih metodah, za nadejajo štiri leta določal smernice nemške politike. Hitlerjev vpliv v vladi se je bistveno povečal.

»Excelsior« meni, da bo slej ali prej razpuščena komunistična stranka in da bo

prišlo do sodelovanja vladne koalicije s centrom.

Vznemirjenje v Angliji

London, 7. marca. Vsi listi se bavijo na uvodnem mestu s položajem v Nemčiji. Listi poudarjajo, da se je treba sprijazniti z dejstvom, da je Hitler sedaj predstavnik Nemčije. Kako se bodo razvijali dogodki v Nemčiji sami, je koncem koncev postranskega pomena. Važno pa je, podčrtavajo listi, kako se bodo izpremembe v Nemčiji uveljavile na polju zunanje politike. V tem pogledu izražajo vsi angleški listi bojazan in domnevo, da bo Hitler tudi na polju zunanje politike skušal z glavo skozi zid, kar bo mednarodni položaj le poslabšalo.

Hitler brez varuha

Berlin, 7. marca. AA. Dejstvo, da je maršal Hindenburg včeraj prvič sprejel Hitlerja brez Papna, pomenilo politični krog tako, da je Hitler sedaj postal pravi gospodar položaja in da se je otrese Papenovega varuštva.

Papen postane pruski ministrski predsednik

Berlin, 7. marca. AA. Wolfow urad poroča, da bo novi pruski deželni zbor, ki ima desničarsko večino, že na prvi seji volil novega predsednika pruske vlade. Verjetno je, da bo za predsednika izvoljen državni podkancelar Papen.

Sodba

v šenčurskem procesu

Vsi obtoženci obsojeni — Trije so kazni prestali že s preiskovalnim zaporom, ostali bodo jutri prepeljeni v Sremsko Mitrovico

Beograd, 7. marca. e. Včeraj popoldne je bila pred državnim sodiščem za zaščito države razglašena sodba v procesu zoper Janeza Brodara in tovariše zaradi izgrediv v Senčurju in d ugih krajih kamniškega in kranjskega sreza. Vsi obtoženci so bili spoznani krivim in so obsojeni:

1. Brodar, Janez, rojen v Hrastju pri Kranju, star 48 let, oženjen, posestnik in bivši ... odni poslanec SLS, na pol-drugo leto strogega zaporu;

2. Umnik Anton, rojen v Senčurju, star 46 let, oženjen, posestnik, bivši poslanec ljubljanske oblasne skupščine, na 1 mesec strogega zaporu in na odškodnino 1900 Din Josipu Prešernu;

3. Strcin Ivan, rojen v Kaplji vasi pri Menj, star 48 let, oženjen, posestnik in bivši narodni poslanec, na 900 Din denarne globe;

4. Vombegar Jernej, rojen v Pšeničnih Policah, star 39 let, oženjen, sobni slikar, na 1 leto strogega zaporu;

5. Grlic Fran, rojen v Gradu, star 29 let, kmečki sin, samski, na eno leto strogega zaporu;

6. Kos Vinko, rojen v Voklem, star 29 let, kmečki sin, samski, na 10 mesecev strogega zaporu;

7. Loboda Josip, rojen v Podgori,

star 20 let, hlapec, neoženjen, na 8 mesecev strogega zaporu;

8. Ogrin Tomaž, rojen v Pristavi, star 71 let, čevljar, neoženjen, na 8 mesecev strogega zaporu in 600 Din denarne globe;

9. Cerar Peter, rojen v Mengšu, star 19 let, zidarski pomočnik, samski, na 6 mesecev strogega zaporu in 300 Din globe;

10. Ilija Alojz, rojen v Spodnjem Brniku, star 28 let, bivši teolog, sedaj slušatelj prava, neoženjen, na 1 leto strogega zaporu;

11. Škrbec Matija, rojen v Podcerkvi, star 47 let, župnik v Kranju, na 1 leto strogega zaporu;

12. Gregorin Franc, rojen v Klopču, star 32 let, delavec, neoženjen, na 6 mesecev strogega zaporu.

Vsem se v kazni vstaje preiskovalni zapor. Ker so dejanja, zaradi katerih so obsojeni, politične narave, se vsem obsojenem prizna custodia honesta. Stroške sodnega postopanja morajo plačati obsojenci solidarno. Kazen bo prestali v Sremski Mitrovici.

Umnik, Strcin in Gregorin so kazni prestali že s preiskovalnim zaporom in so bili zaradi tega takoj po razglasitvi sodbe izpušteni.

Senat

Beograd, 7. marca. Danes popoldne je imel svojo sejo klub senatorjev. Razpravljali so o delovnem programu senata. Med drugim sta bila v razpravi tudi dva zakonska predloga senatorja g. Ivana Hribarja. Senatski odbor, ki je proučeval novi občinski zakon je končal svoje delo in predložil poročilo za plenum. Za poročevalca je določen senator Daka Popović.

Razkol v bolgarski liberalni stranki

Sofija, 7. marca. AA. Vse kaže, da bo prišlo v bolgarski nacionalni stranki do razkola. Na včerajšnji seji je zahtevalo več članov izvršnega odbora, med njimi tudi bivši minister Georgi Petrov, naj zastopniki stranke v vladi odstopijo. V tem primeru bi prišlo do krize bolgarske vlade, ker bi zemljoradniki zahtevali še en portfelj.

Konec slavnega parnika

Pariz, 7. marca. AA. Francoski prekoceanski parnik »La France« je končal svojo karijero. V kratkem ga bodo prodali za staro železo. Zgrajen je bil l. 1912. v Saint Nazaru in je do lanskega leta vozil med Havrom in Newyorkom. Tonaža znaša 30.000 ton. Med svetovno vojno so na njem prevažali čete. Parnik so nekaj časa preuredili tudi v vojaško bolnico.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
Devize, Amsterdam 2294.29 — 2305.65, Berlin 1344.58 — 1355.38, Bruselj 798.02 do 801.96, Curih 1108.35 — 1113.85, London 198.08 — 199.68, Pariz 225.54 — 226.66, Praga 169.79 — 170.65, Trst 289.90 — 292.30, Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.25.

INOZEMSKA BORZE
Curih, Pariz 20.35, London 17.95, Bruselj 72.—, Milan 26.20, Madrid 43.—, Amsterdam 207.—, Berlin 121.50, Dunaj 72.51 do 58.1, Praga 15.32, Varšava 57.75, Bukarešta 3.08.

24-urna vojaška diktatura v Grčiji

Zaradi nemirov po volitvah je general Plastiras proglasil diktaturo, je pa danes že izročil oblast prehodni poslovni vladi, ki bo sklicala parlament

Atene, 7. marca. V nedeljo so se vršile v Grčiji parlamentarne volitve, ki pa so docela nepričakovano končale s hudim porazom vlade. Venizelosov vladni blok je, kakor se objavlja sedaj uradno, ostal v veliki manjšini. Opozicija je dobila 180 mandatorov, vladni blok pa samo 108. V atenskem okrožju ni bil izvoljen niti eden vladni kandidat, na vsem Peloponezu pa samo eden. Propadli so tudi štirje ministri. Ta izid volitev je imel za posledico, da je postala opozicija skrajno agresivna ter so se pojavili po vsej državi veliki neredi in nemirji. Ker so rojalisti grozili s prevratom, je general Plastiras kratkoma proglasil diktaturo. Venizelosova vlada se je brez odpora udala in odstopila. General Plastiras je s pomočjo vojaških letal izdal po vsej državi proklamacijo, v kateri pojasnjuje svoje postopanje in objavlja obsedno stanje. Napovedal pa je takoj, da je to storil samo zaradi ohranitve reda in miru v državi ter

da bo čimprej sestavil legalno vlado.

To se je tudi zgodilo. Včeraj popoldne je general Plastiras pozval vse voditelje strank na konferenco pri predsedniku republike. Na tej konferenci so sklenili sestaviti poslovno vlado, ki ji načeljuje general Otonajos. V vladi je poleg nekaterih parlamentarcev tudi več generalov. Notranje ministrstvo je v rokah generala Mazarakisa, zunanje ministrstvo vodi Maurodis, finančno pa Manzavinos. General Plastiras je takoj po zaprisegi nove vlade izročil vso oblast in odstopil kot diktator. Nova vlada je prevzela posle in je davi že ukinila obsedno stanje. Novi parlament bo sklican v ustavnem roku k zasedanju, naker se bo poskušalo sestaviti redno parlamentarno vlado. Telefonski in brozajni promet, ki je bil s proglasitvijo diktature ustavljen, je zopet odprt. Vesti o tem, da je bil bivši minister Papanastasiu ubit, se uradno demantirajo.

Navodila za plačevanje šolnine

Pojasnilo finančnega ministrstva v zadevi plačevanja šolnine

Da bi ne trpeli državni dohodki in tudi ne državna administracija, je ministrstvo za finance izdalo za plačevanje šolnine navodila, ki jih objavljamo v izveščku.

Po predpisu o takšnih tarifah se plačuje šolnina po neposrednem davku. Pod pojmom neposrednega davka je treba razumeti vsoto osnovnega in dodatnega davka zemljarine, zgradarine, pridobnine ter rentnega in uslužbenškega davka. Višino teh davkov mora plačnik šolnine dokazati z uverjenim davčne uprave, občinska uverenja o davkih pa v tem primeru niso nikdar veljavna. O rentnem in uslužbenškem davku pa mora plačnik priložiti potrdilo dotičnega zavoda, blagajne ali gospodarja, ki zanj ta davek plačuje. Za osnovo plačevanja šolnine služi indirektni davek staršev (skupno očeta in matere) oziroma učenca, kakor tudi neposredni davek samega učenca, če ima svojo posest. V prvi vrsti je treba predložiti dokaz o neposrednem davku očeta in matere in tudi dokaz o tem davku učenca samega, če ima posestvo ali dohodke, ki so podvrženi davku. Tudi če ima učenec živlega samo še enega roditelja, ne zadostuje, če se priloži samo potrdilo o stanju davkov učenca. Ker po večini plačujejo starši in učenci davek pri istem davčnem uradu, j e dovoljeno, da so v istem potrdilu navedeni davki staršev in učenca, ker se tako izognemo plačevanju dvojnega taks. Če pa starši razen uslužbenškega davka ne plačujejo drugih davkov, ker nimajo posesti in drugih dohodkov, zadostuje, da poleg dokaza o uslužbenškem davku na svojo odgovornost pisмено izjavijo, da nimajo druge posesti za obdavčenje. Če roditelji niso pismeni, da izjavo sam učenec. Samo v primeru, če učenec nima živih staršev ali če je učenec po narodnosti Rus — emigrant, tigar starši so ostali v Rusiji, zadostuje, da se predloži samo potrdilo o davku učenca.

Ker je pa v točki 7. štev. 318 takšne tarife odredeno, da morajo starši, ki imajo več otrok po šolah, plačati celo šolnino samo za prvega otroka, za ostale pa le polovico, velja pravilo, da polovična šolnina velja le med praviimi brati in sestrami ter med brati in sestrami od dveh očetov in iste matere ali obratno, torej tudi med polbrati in popolsestrami. Predpis zaradi prvega otroka je pa treba razumeti tako, da plača polno šolnino tisti otrok, ki je med brati in sestrami v najvišjem razredu najvišje šole, ne pa morda starejši otrok, ki je pa po naključju v nižjem razredu ali na nižji šoli. Stvar je namreč takta, da je treba plačati celo najvišjo šolnino, nižje šolnine nam pa predpis dovoljuje plačati polovično. Če torej najstarejši sin obiskuje šolo, kjer se plača šolnina po tretji skupini, mlajši brat pa hodi v šolo, kjer se plačuje šolnina višje skupine, potem plača celo šolnino mlajši brat, ker je višja, starejši pa polovico, ker je nižja. Ker pa vpisovanje na vseh šolah ni ob istem času in se zato večkrat dogodi, da se mora prej vpisati učenec z nižjo šolnino ter bi zato starši plačali višje šolnine le polovico za starejšega otroka, kar pa tudi ni dovoljeno, mo-

rajo starši pisмено izjaviti, da bo starejši otrok plačal celo šolnino, kar bodo tudi po vpisu tega otroka dokazali. Te izjave morajo imeti šole v evidenci. Za dokaz je lahko uverjenje o vpisu in plačanju šolnine ali pa pobotnica o plačani šolnini, kar lahko priložimo v navadnem prepisu ali pa pokažemo original polski oblasti. Če imata dva polbrata in popolsestri po naključju isto ime, kar je pa pri nas zelo redko, je treba predložiti tudi pismeno izjavo staršev o sorodstvu otrok z enakima imenoma. Da se olajša revizija in kontrola o plačevanju šolnine, morajo biti v prijavi za vpis učenca točno navedeni vsi podatki, zlasti pa glede imena staršev, njihovega polika in točna adresa stalnega bivališča. Pri vseh točkah je torej pravilo, da plačamo čim višji znesek.

Zanimivo planinsko predavanje

Ljubljana, 7. marca.

Drevi nam bo predaval pod okriljem SPD v Delavski zbornici naša odlična plezalka in planinska pisateljica gospa Mira Debeljakova o plezalni tehniki. Predavateljica ima za seboj že toliko težkih in nevarnih tur, v plezalni tehniki se je že tako izpopolnila, da smo lahko Slovenci

ponosni na njo in da bo njeno predavanje ne samo za planince v ožjem pomenu besede, temveč za vse ljubitelje planin izreden užitek. Gospa Debeljakova je predavala lani na Dunaju o svojih plezalnih turah v Južnih Alpah in je edina Slovenka članica avstrijskega Alpenkluba. Predavala je tudi v Gradcu in Solnodnu in povsod so vzbudila njena predavanja splošno zanimanje, povsod je bila navdušeno sprejeta.

Prepričani smo, da bo privabilo tudi v Ljubljani predavanje te naše odlične alpinistke mnogo poslušalcev, tako da bo dvorana Delavske zbornice drevi nabito polna. Predavanje se prične ob 20.

Pristopajte k Vodnikovim družbi

Veliko zborovanje rudarskega delavstva

Položaj v rudarskih revirjih je postal tako težak, da je pomoč nujno potrebna

Trbovlje, 6. marca. V nedeljo popoldne je sklicala II. skupina Rudarske zadruge v tukajšnjem Delavskem domu veliko rudarsko zborovanje, katerega se je udeležilo okrog 1500 rudarjev. Na zborovanju je obširno poročal pokrajinski načelnik II. skupine za dravsko banovino, g. Pilberšek, o težkih nalogah delavskih zaupnikov in vedno hujši krizi. V časih, ko je bilo delavstvo polno zaposleno, te naloge zdaj niso bile tako težke. Minulo je po več mesecev, predno je bila potrebna kakšna intervencija. Ko so v sedanjih krizi začele prve redukcije, je bila naloga delavskih zaupnikov, da se zaščitijo oni, ki so zaščitili najbolj potrebni, t. j. oni, ki se preživljajo izključno od zaslužka pri rudniku. Delavski zaupniki so zastopali tudi stališča, da naj prenašajo težko breme krize vsi delavci enakomerno. To so bile naše glavne zahteve, od katerih do danes nismo odstopili, ker hočemo pravično štiti vsi delavstvo, zlasti pa najrevnejše.

Delavski zaupniki, ki so bili izvoljeni začetkom leta 1931, so v dveh letih svojega delovanja izvršili ogromno delo. Samo v lanskem poslovnem letu so izvršili v Trbovljah 740 intervencij, v Hrastniku 333 in v Zagorju 188, poleg tega pa veliko število deputacij na merodajna mesta. Govornik je naglašal, da je II. skupina v smislu pravih strogo nepolitična in neustrankarska ustanova, katere dolžnost je, da po zakonitih določilih štiti interese rudarskega delavstva. Položaj se danes ne izboljšuje, marveč poslabšuje. Naročil na državne železnice je vedno manj. Saj jih je komaj toliko, da so se za produkcijo trboveljskega rudnika prepeli. Privatni konzumenti v dravski banovini so zaradi krize finančno oslabele, tako da ne morejo kupiti premoga. Državni uradi pa so dobili od svojih predstojnikov nalog, da naročajo premog

izključno v državnih rudnikih. Železniška naročila iz rudnikov TPD pa so se zadnja leta znižala od 45% na 20% celokupnih naročil državnih železnic. Sprito takega položaja je položaj za rudarske revirje naravnost obupen. Mnogi se tega nevarnega položaja niti ne zavedajo, dasiravno so enako odvisni od eksistence rudarjev, kakor rudarji od večjih naročil premoga.

Nebroj je šlo raznih resolucij, spomenic, poročil in prošelj na merodajna mesta. Jasno je, da so merodajni faktori na odločilnih mestih temeljito informirani o položaju, zato smatramo, da nam ni potrebno jih na kritičen položaj posebej opozarjati. Apelirali pa bomo, da danes, ko je 12. ura že odbila, store vse, da se katastrofa v rudarskih revirjih prepreči, kajti položaj je skrajno resen in napet.

V kratkem bomo poslali deputacijo h g. banu, da mu pojasni položaj v rudarskih revirjih, zlasti pa da ga opozori, da je danes v rudarskih revirjih zaradi pomanjkanja izdatne hrane že 50% rudarske dece jetične in da naj se poskrbi vsaj za to, da prejemajo rudarji vsaj živžev, ako jim ni mogoče preskrbeti zadostnega dela.

Govornik je končno omenil še nevzdržne razmere na nekaterih manjših rudnikih v dravski banovini. Tam so bile potrebne številne intervencije, da je prišlo delavstvo do svojih skromnih zaslužkov. Govornik je zaključil svoj govor s pozivom naj ohrani delavstvo mirno kri, ker se bo storilo vse, da se delavstvo obvaruje najhujšega. Potrebno pa je, da delavstvo II. skupini in zaupnikom moralno oporo pri težkem delu, ki ga mora danes vsi. Čim bo izid pozajanj med TPD in državnimi železnicami znan, bo II. skupina sklicala takoj zborovanje, da informira delavstvo o novem položaju.

Koncert trboveljskega mladinskega zbora

Palma nad vsemi mladinskimi zbori bo ostala vedno v rokah Trboveljčanov

Ljubljana, 7. marca. Pod imenom »Trboveljski slavček«, ki so mu ga nadel bolj njegovi prijatelji, kot on sam, je mladinski zbor iz Trbovelj priredil v nedeljo ob 11. uri koncert pod vodstvom svojega zborovodje Avgusta Suligoja.

Trboveljski pevski so si s svojimi koncertnimi nastopi v svojem rojstnem kraju, še bolj pa v Ljubljani, Mariboru, Celju, Beogradu, Zagrebu itd. pridobili neverjetno velik umetniški sloves in to prav po vsej pravici. Že od lanskega ljubljanskega nastopa do nedeljskega so storiili na potu svojega pevskega in društvenega nastopa velik korak naprej. Homogenost glasov je vzorna, tehnična spretnost pri izvajanju najraznovrstnejših mladinskih skladb, — od priprosto obdelane narodne pesmi, do komplicirane moderne umetnine, — je tako velika, da za zbor menda ne obstajajo nobene pevske težave več, lahkota izvajanja naravnost očara, interpretacija je preprosta, vendar tem pevcem, kakor mladini sploh, delajo največje veselje živahne pesni ljudskega značaja, neproblematične poetične vsebine, dasi premagajo z lahkoto tudi vsako drugo kompozicijo. Zbor je dosegel tako široko popularnost, da lahkre signira na sentimentalni socialni moment svojega rojstnega okolja. Umetniška visina njegovih koncertov ima privlačne sile dovolj in to je dokazal v nedeljo tudi ogromni obisk koncerta. Na zunan zbor napravljaz zaradi belecne emotne obleke in izredno discipliniranega nastopa imponirajoč vtis. Zdi se, da imamo pred seboj kar polkone pevce in to tako samozavestne, s pevovaljem vred, da si upajo tekmoovati z vsakim, tudi odraslim pevskim zborom, in ne brez prepričanja na lahko zmago. Največkrat bodo tudi imeli prav! Brez skrbil lahko krenemo na pevsko pot preko državne meje. Uspeh jim je zagotovljen.

Sporod nedeljskega koncerta je bil popolnoma nov. Obsegal je mladinske pesmi hrvatskih, srbskih in slovenskih avtorjev. Od Hrvatov smo slišali v nacionalnem duhu in na narodno glasbeno gradivo naslanjajoče pesmi Grgeševića, Tajčevića, Matetiča in Pozajčica, interesantne, spretno in sočno pisane večglasne stvari velike umetniške vrednosti, no, morda za našo publiko nekoliko enolične, premelaholične, le redko živahne in vesele. Poleg že znanih in v Ljubljani izvajanih »Na ranilcu« in »Pazar živine« smo slišali še eno Mokranjevo. »Bolino čedo«, intimno občuteno skladbo. Od Slovencev so zelo ugajali Kogojevi lepo zveneči »Zvončiki«, Matije Bravničarja »Polček čarodej« in »Dva polžca« (s klavirjem), dve ljubezni, samonikli, pristno mladinski skladbi, Vasilija Mirka, Groteskni »Medvedov ples« ter sedmero mojih stvari, »Uspavanka«, tiha zabavalna pesmica s prijaznim otroškim sopranskim solom, prireditev medjimurske narodne »Ni mi volja več na svetu živeti«, dalje na narodne motive naslanjajoče se obdelane »Stoji mi polček«, »Da b' biva lepa ura«, »Orešnica«, »Zbadijivka« in »Vandrovc« je privandrov. Večše, spretno stopnjevani koncertni program je živo zanimajoče se publiko užigal ter izžival spontane aplavzne viharje. Zlasti sklepne pesmi programa so morali pevci na resolutno zahtevo publike skoro vse ponoviti. Koncert je klub obsežnosti programa (24 pesmi) trajal nekaj nad poludru uro, peveci so čili in živahni brez vidnega napora hitro nastopali. Neprimerna, zatohla garderoba s preniknim stropom za odrom je kriva, da je postalo nekaterim pevcem slabo, no, le za kratek hip.

Zborovodji Avgustu Suligoju, ki je iz nič ustvaril tako odlično mladinsko pevsko enoto, zamorem je zopet in zopet čestitati. Njegovo vzorno delo je vzpodbudilo marsikatero njegovega tovariša-učitelja, da se je z enako vneto lotil pevskega dela tudi pri sebi v šoli in danes na Suligojevo delovno pobudo raste že mladinski zbor za mladinskim zborom v najrazličnejših naših krajih. In prav je tako. Palma nad vsemi pa bo za vedno ostala le v rokah Trboveljčanov!

Odlikovanja naših fotoamaterjev

Ljubljana, 7. marca. V evancu, malem mestecu hrvatskega Zagorja, imajo amaterji in poklicni fotografi izredno agilen fotoamaterski odsek Hrvatskega planinskega društva, ki ga vodi tudi pri nas znani amater O. Hrazdara. Ta mali klub je priredil prav lepo razstavo, ki se je udeležilo 43 razstavljalcev z 272 slikami. Prireditelji so bili pravi kavalirji, ker so svoja prav dobra dela sicer razstavili, niso pa s svojimi gosti tekmovali za nagrade. Razstave so se udeležili v večjem številu tudi člani ljubljanskega Fotokluba in nekaj drugih Slovencev ter so odnesli največ nagrad, vendar je bil z zlato medaljo odlikovan odlični zagrebški amater Habermüller, ki bi ga po vsebini njegovih slik lahko imenovali hrvatskega Krasovca. Ostale nagrade so pa z večino odnesli naši mojstri, in sicer H. nagrado (srebrno medaljo) profesor konservatorija Avgust Ivančič (slgor se igra, »Krakovska ulica ponoči«), III. nagrado (I. bronasta med.) Karlo Kocjančič (»Diagonala«, »Avioportret«, »Poniznanec«); V. nagrado (III. bronasto med.) Ante Kornič za »Prvo kopel« in »Memento morie«, a diplome so dobili Ivo Gogala za »Nunsko ulico« in »Vrtinček«, Peter Kocjančič za »Jutro na Prulah« in »Ob senca«, Cveto Svigelj za »Martuljek spominja« in »Asfalt«, Franc Bazelj za »Žužemberk I« in »Pippy«, torej razen Bazelja sami člani Fotokluba.

Kakor vidimo po naštetih delih, razsodišče ni sodilo po splošnem vtisu vseh razstavljenih del, temveč po posameznih slikah, zato so na nekateri naši najboljši fotografi zaostali, ker pač tudi najboljša slika večkrat ni všeč kakemu članu razsodišča, a glavno pri tem tekmovalju je pač dejstvo, da so naši fotografski umetniki tudi na Hrvatskem dosegli največji uspeh odlikovanj. Fotoklub je v svojem novem domu postal vaskratko delaven in prireja vsak petek praktične vaje, vsak ponedeljek pa predavanja. Smoti je običajno govoril o

Grozen zločin mlade matere

Po poskušnem samomoru porodila in zadavila dete v bolnici

Zagreb, 7. marca. Grozen zločin so odkrili včeraj popoldne v bolnici Usmrtitvenih sester. V obupu si je hotela končati življenje služkinja Milka Koren; blizu glavnega kolodvora je popila na klopi večjo količino octove kisline in prepeljala v bolnico, kjer so ji izprali želodec. Vpiv strupa je pa pospešil pri nji porod in včeraj jutraj je porodila v bolnici dekle, ki jo je pa na stranišču zadavila.

Zločin mlade matere je pretresel ljudi v dno duše. Eni mater obsojajo, drugi pa pomilujejo. Nobenega dvoma ni, da je otročička zadavila v obupu, morda tudi v hipu duševne zmedenosti. Najbrž ni hotela, da bi doletela njeno hčerko enaka usoda, kakor je njo, ki je ostala brez sredstev, ponižana, zapuščenca in zasramovana na cesti. Milka Koren je po poklicu služkinja, doma iz Pregrade, stara komaj 19 let. Nedavno je prišla v Zagreb, kjer pa ni mogla dobiti službe, zlasti še, ker je bila noseča. Fant jo je bil zapustil in tako je zašla v položaj, iz katerega ni videla izhoda. Pod težo neznoznosnih razmer je končno omagala in sklenila umreti. Napila se je octove kisline in bila bi umrla,

da ni slučajno prišel mimo klopi, kjer se je bila zastopila, nizarski pomočnik Josip Ormek, ki je poklical policijo in Korenovo so prepeljali v bolnico.

V bolnici so poskusili vse, da bi zastupljenje ne imelo nobenih posledic, pa ni šlo. Nesrečnica je bila že v devetem mesecu nosečnosti in včeraj jutraj je došla porodna krče. Naprosila je bolno žensko s sosednje postelje, da jo je spremila na stranišče, kjer je ostala del časa. Videč, da je dolgo ni nazaj, je njena spremljevalka sklenila pogledati, kje tiči vzrok. Stopila je v stranišče in zagledala grozen prizor. Korenovo je potiskala z roko v školkijo stranišča svoje dete tako močno, da mu je zdrobila še mehke koščice. Potisnila ga je tako daleč v školkijo, da ga niso mogli potegniti iz nje, dokler niso školkije razkopali. Bolnica je začela na ves glas kričati, prihitelo je bolniško osebje, toda bilo je že prepozno, otročiček je bil že mrtev. Korenovo se je potem onesvestila, tako da je niso mogli zaslišati. Ostala je v bolnici in je sploh vprašanje, če ji bodo mogli rešiti življenje. Sicer pa za njo itak nima nobenega pomena več.

Zborovanje žužemberškega učiteljstva

Žužemberk, 5. marca. Včeraj je zborovalo na naši šoli učiteljstvo žužemberškega sodnega okraja, ki je organizirano v letnem društvu s sedežem v Žužemberku. Predsednik g. Fran Mervar, šolski upravitelj v Žužemberku, je uvodno pozdravil sreskega kmetijskega referenta g. Karla Vriska in novomeškega učitelja g. Viktorja Pirmata, ki sta prihitela iz središča Dolenjske na zborovanje. Precej časa so vzela razmotrivanja raznih stanovskih dopisov. Za tem je v zaokroženi celoti podal lepe svoje misli g. K. Vrisk o sodelovanju učiteljstva s sreskim kmetijskim referentom. Učiteljstvo mu delo lahko zelo olajša in veliko mu lahko pomore z nasveti in poročili. V živahni debati sta izšla predloga, naj bi sreski kmetijski odbor posvetil več pozornosti podvigu čebelarstva, kmetijske šola na Grmu pa naj bi šolam dajala drevesca in rastline ceneje kot običajno.

Sledilo je predavanje učitelja V. Pirmata o pomenu in namenu Jadranske straže in organizaciji njenega podmladka. Pokazal je tudi odlično revijo in več knjig J. S. ter pomorskih razglednic, ki jih je nekaj tudi razpečal. Prepričevalne besede so navdušile vse navzočeno učiteljstvo in korporativno so pristopili vsi in vse v Jadransko stražo. Letotako so sklenili, da se po vseh možnostih posvete propagandi za naše morje in pomorstvo po svojih šolah. Povsod se bo ustanovilo Pomladek J. S. Ker bo zanimanje za J. S. tudi med tržani, se je ustanovilo v Žužemberku poverjenstvo Jadranske straže. Poverjenik je tukajšnji učitelj g. Anton Zumer. Njemu naj se priključajo vsi, ki jim je za lasten dobrobit, saj je naša narodna in državna bodočnost na valovih modrega Jadrana. Poverjenstvo šteje blizu 40 oseb. Novomeški srez ima sedaj krajevni odbor J. S. v Novem mestu in poverjenstvu v Trebnju in Žužemberku. Skupno nekako 400 članov Jadranske straže.

Dvorski šolski upravitelj g. Ciril Dequal je za sklep še obširno in temeljito obravnaval vas in občno Dvor nekaj in sedaj. Vas Dvor je bila nekajdu uvaževana železovarna, ljubljanski »Čevljariki« most je iz njenih delavnic in še marsikaj lepega. Okolica ima polno podzemnih jam in čudovitih živalic. Poučno in zanimivo predavanje so ilustrirali štirje nazorni načrti občine Dvora, vasi Dvora in Jame, keltiske gradišča nad Dvorom in »Jame pod skalos«.

Prihodnje zborovanje bo meseca maja v Hinjah.

Sestanek dolenjskih zdravnikov

Novo mesto, 6. marca. Včeraj popoldne so se v dvorani tukajšnje javne ženske bolnice že petič zbrali dolenjski zdravniki na stanovsko posvetovalno. Znano je, da se je ta pokret pričel baš v Novem mestu in imata zanj največ zaslug sreski zdravstveni referent, višji svetnik dr. Viktor Gregorič in primarij ženske bolnice dr. Ziga M. Cervinka. Kako velik pomen pripisujejo tem sestankom zdravniki krogi, dokazuje udeležba univerzitetnega profesorja zagrebške medicinske fakultete dr. Franca Kogoj in mnogih odličnih ljubljanskih zdravnikov. Dolenjski zdravniki so bili zastopani skoraj polnoštevno.

Sestanek je otvoril šef tukajšnje ženske bolnice, primarij dr. Milan Ziga Cervinka, ki je pozdravil oba predavatelja ter se jim zahvalil za odziv. Naglašal je, da je akcija dolenjskih zdravnikov, ki je začela popolnoma spontano, rodila že ta uspeh, da se bodo tudi po drugih višje organiziranih bolniških organiziranih sestanki. Ti naj nadomestijo našim zdravnikom obiske raznih nadleževalnih tečajev, ki jim jih prepreča sedanje gospodarsko stanje.

Nato je povzel besedo vseučiliški profesor g. dr. Franc Kogoj, predstojnik dermatološke klinike v Zagrebu. Predavatelj je naglasil, da predava priči v krogu slovenskih zdravnikov in poudaril svoje zaodene, da more storiti to baš v krogu dolenjskih in belokranjskih kolegov, ki so pred nedavnim pričeli akcijo, vredno vsega posnemanja v zdravniških krogih širše naše domovine. To je pot do bližnjaz praktičnih zdravnikov, ki so temeljni nosilci vsake naše zdravstvene politike in vsakega napredka v zdravstvenimi ustanovami. Končno je predaval o novih potih in ciljih v dermatologiji.

Sledilo je predavanje šefa infekcijskega oddelka državne bolnice v Ljubljani, g. primarija dr. Valentina Meršola o problemu davice pri nas in zgodnji postavitvi diagnoze ter odreditvi preventivnih mer od

Z banske uprave

Ban dravske banovine g. dr. Marušić odpotuje nočjo v Beograd. Zato v četrtek 9. t. m. ne bo sprejemal strank.

Beložnica

KOLENDAR
Danes: Torek 7. marca, katoličani To. maž, Akvinški; pravoslavni 22. februarja.
DANAŠNJE PRIREDITVE
Kino Matice: Moj Leopold ob 16., Pred maturo ob 20.
Kino Ideal: Zadnji dnevi Pompejev ob 16., Moj Leopold ob 19. in 21.
Kino Dvor: Poljub.
Kino Siska: Johann Strauss v pesmi in ljubezni ob 20.
Slovensko planinsko društvo: Predavanje gospe Mire Marko Debeljakove »O plezalni tehniki« ob 20. v Delavski zbor. ni.
Občni zbor Zveze šoferjev ob 19.30 v salonu restavracije pri Levu, Gosposvet. ska cesta.

DEZURNE LEKARNE
Danes: Ramor, Miklošičeva cesta 20, in Trnkoczy, Mestni trg 4.

Izpod sita in rešeta

Na vse so mislili duševni in telesni očetje našega Babilonskega stolpa, samo na nekaj so pozabili. Neboštiki bi moral imeti tudi svojo kriminalno policijo. Ne mislimo, da bi bila morda nevarnost, da nam ga kdo odnese tja doli proti jugu, temveč gre za varnost kavarniškega imetja. V kavarno vrh neboštikička je namreč zašel Kūrtin, ljubljanski vampir, in zoper njega bi morala kaj ukreniti neboštikička kriminalna policija, če bi jo sploh imeli.

Kar dajte se dvigniti tja gori v sedež našega ponosa in prosite lepo gospoda natakarja, naj vam izvoli prinesiti recimo »Die elegante Welt« ali kaj podobnega. Ko čez pol ure ali še malo pozneje dobite revijo, vam zastane kri v žilah ob pogledu na sledove vampirjeve krvočelnosti. Enim ženskam je odrezal spodnje dele telesa, drugim srednje, tretjim pa celo glave. Morda je pa sadist in ima doma zbirko takih predmetov. A kaj če se pojavi vampir še v drugačni izdaji? Servis je kaj zapeljiv...

Na vsak način bi priporočali neboštikičku, naj si omisli lastno kriminalno policijo.

Izpred sodišča

Ljubljana, 7. marca. Pred malim senatom so danes sedeli trije že nešteto krat predkaznovani tržaški vlomilci, ki so izvršili lam jesceni več tatvin v Ljubljani in v okolici. 28 letni delavec Omerza Ernst je bil obtožen, da je takoli, ko je bil izpuščen iz zapora, izvršil več tatvin v Ljubljani, Zagorju in Spodnji Hrušici, kjer je pri pericah nakradel za 2800 Din perila in raznih drugih stvari. Obtoženec je svoje dejanje gladko priznal. Drugi obtoženi Bišof Ernest, tudi rojen Tržčan, je prvooobtožencu pri nekaterih tatvinah pomagal, kar je tudi priznal. Na svojo pest pa je izvršil še druge tatvine.

Prav zanimiv je bil njegov zagovor. Pri nekem upokojencu je ukradel 40 kg orehov in se je zagovarjal: Ma šem ga kupila oreha na plac, ma še je napravila tudi potica. Prav nejevoljen je bil tudi proti neki priči, ki ga je obdolžila, ter ji je dejal: Za 100 Din bi pričala, da šem ga ubila svoja mater in da šem mu ukradla tudi marelja. Bišof je bil dalje obtožen, da je izvršil tatvino raznih predmetov v vrednosti nad 8000 Din. Trejeobtoženi Silvij Škrbec je skrivaj ukradene predmete. Sodišče je vse tri spoznalo za krive in je Omerzo obsodilo na 20 mesecev roblje in triletno izgubo častnih pravic, Bišofa na dve in pol leti roblje in petletno izgubo častnih pravic, Škrbca pa na pet mesecev strogega zapora.

Reja koz in ovac

Društvo Živalica je priredilo v nedeljo dne 26. svečana t. l. v gostilni pri Kamaiti miza predavanje o reji koz in ovac. Predavatelj g. Kristof je predložil rejcem pomen reje koz v sedanjih gospodarski stiski zlasti za manj imovite in brezposelne, da si prekrije potrebno mleko za otroke. Pri razgovoru je bilo ugotovljeno, da reče samo v bližnji okolici nad 150 koz, vendar daje večina koz le malo mleka. Da se mlečnost koz zboljša, je potrebna obnova plemen-skih živali izbranega mlečnega potomstva. Društvo bo rejo koz pospeševalo z vsemi danimi sredstvi; preskrbovalo bo članom rejcem plemenke živali, podpiralo rejo kozlov in vodilo skrb za mladi naraščajz kozlov in vodo iz skrb za skupne razstave. Prvo razstavo izbranih plemen-skih koz in ovac z lepimi nagradami priredi že na letošnjem jesenskem velesejmu. Poleg živali bo razstavljeno vse, kar ima zvezo a to rejo.

Konstitucional se je tudi osek za rejo koz in ovac in sicer takole: g. Kristof načelnik, g. Trobec tajnik, člani g. Rožanc, Strukelj, Anžin, Kosmač, Babnik in Kovač. Odssek je sklenil, da priredi predavanja o reji koz in ovac na Jesenicah, v Kropi, Kranju, Trbovljah, Hrastniku, Celju, Mariboru, Kočevju in še drugih krajih, kjer se zanimajo za to rejo. Vsa tozadevna vprašanja pošiljajte v društveno pisarno Živalice v Ljubljani, Sv. Petra cesta 60.

Razlika med staro obleko.
»Davi je bila pri nas siromska žena in vprašala je po stari obleki.«
»Si ji kaj dala?«
»Da, dala sem ji tvojo staro obleko, ki si jo kupil pred 10 leti, in moio staro obleko, ki mi jo je naredila šivilja pred tremi meseci.«

Zvočni kino Ideal
Ob 4. popoldne zadnjikrat monumentalni historični zvočni film
Zadnji dnevi Pompejev
Ob 7. in 9. uri zvečer
globoko pretresljiva drama
Moj Leopold
Vzvišena himna očetovske ljubezni Film, ki bo slehernega ganil do solz
Gustav Fröhlich
MAKS ADALBERT — LUCIE ENGLISH — HARALD PAULSEN — HERMANN THIMIG
Kot dopolnilo najnovejši Ufa zvočni tedin

Človeka bi umorili že s tem, če ti mu lahko prepovedali misliti.

Danes ob 20. uri slavnostna premiera prvega češkega filma v Ljubljani

Pred maturitvijo

MATURO

Režija:
**SVATOPLUK
INNEMANN**

V glavnih vlogah najboljši češki umetniki
Jindřich Plachta, F. Smolik, A. Novotný, M. Svoboda, V. Gabrielova, Z. Myslivečka in drugi

TELEFON 2124 **ELITNI KINEMATICA** TELEFON 2124

Dnevne vesti

I. kongres združenja geodetov in geodetov kraljevine Jugoslavije v Ljubljani. Dne 19. t. m. se bo vršil kongres združenja geodetov in geodetov kraljevine Jugoslavije v Ljubljani. To je prvi kongres združenja po uedinjenju geodetov in geodetov 25. januarja 1932 v enotno organizacijo. Organizacija in njene članice nastopajo, kot važni kulturni, gospodarski in tehnični faktorji v našem javnem življenju in jim zato posebejmo ono pozornost, ki jo kulturni pionirji zaslužijo. Program kongresa bo objavljen v dnevnikih, čim bo definitivno določen.

Koncert Karla Rupla v Zagrebu. V četrtek zvečer priredi znani naš vizituz Karol Rupel v Zagrebu violinski koncert ob spremljevanju pianistke Zore Zarnikove.

Predavanje Mire Debeljakove v Zagrebu. Znamenita slovenska alpinistka gospa Mira Debeljakova, ki bo predavala drevo in Delavski zbornici o plezalni tehniki, priredi v četrtek zvečer v Zagrebu predavanje o plezalnih turah v Julijskih alpah in moderni plezalni tehniki. Predavala bo o svoji prvi plezalni turi čez severno steno Špika, ki pomeni v naši alpinistični zgodovini prve vrste. Opisala bo tudi svoj vzpon na severno steno Velike Mojstrovke. V Zagrebu vlada za njeno predavanje veliko zanimanje.

Iz obrtniških krogov. I. mojstrski izpit v cvetličarski stroki za proizvajanje venčev in aranžmanov je položila dne 17. februarja v Zagrebu gđ. Dady Kaiser.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo megleno in deloma oblačno. Včeraj je po vseh krajih naše države deževalo. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 17, v Sarajevu in Skoplju 16, v Splitu 14, v Zagrebu 11, v Ljubljani 10, v Mariboru 8.4. Davi je kazal barometer v Ljubljani 762.8, temperatura je znašala 3.5.

Dva kandidata smrti. Včeraj so v bolnico prepeljali s prezezanim vratom 70-letnega upokojenega rudarja Franca Jurca iz Save. Starčka je pretepel neki Ignac Huroj, in to je šlo Jurcu tako k srcu, da si je z nožem prerezal vrat. Njegovo stanje je resno. — V nedeljo je v Mo. stih v samostojnem namenu pila octovo kislino 22-letna Ana P. V bolnici so ji izprali želodec in je že izven nevarnosti. Vzrok poskušene samomora ni znan.

Ker so ga hoteli oženiti z drugo. V Subotici se je ustrlel včeraj jutraj 26-letni Peter Damjanovič. V nedeljo je zaslužil svojo izvoljenko in povedal doma staršem, da se misli oženiti, toda starši so mu bili zbrali drugo nevesto. To ga je tako potlo, da je vso noč taval za mestom, zgodaj jutraj se je pa ustrlel.

V Savo je skočila. V Sremski Mitrovici je skočila včeraj popoldne v Savo lepa 18letna Katica Koler. Ljudje so jo videli, ko se je vrgla z mosta v vodo, hitro so odveslali za njo v dolno in jo potegnili iz vode, toda bilo je že prepozno. Med prevozom v bolnico je umrla. V smrt jo je bajne pogleda težka, neozdravljiva tuberkuloza.

Pijanec zmrl. V vasi Ravno Rašče pri Glini so našli dve zmrznjeni osebi. Pijanec Kralja, ki so ga pogrešali že 8 dni. Može se je najbrž napil žganja, pa je za vasjo zašel in oblihal v snegu.

Iz Ljubljane

Iz Ljubljane že dolgo ni tako narašala, kot zadnje dni, vendar pa ni prestopila bregov na Barju. Zaprskoma in Gruberjev prekopu so morali povsem odpreti. Voda je segala včeraj v prekopu do gorjega roba obrežnih zidov. Pred razvodom je tekla počasi, skozi mesto je pa zelo drla. Ker je bila zelo visoka tudi pri ustju Gradaščice, je ovirala njen izliv. Tudi drugi Ljubljanski pritoki ne morejo dovolj hitro odvajati vode in bi zdaj kmalu prestopili bregove, če bi še nekaj časa tako deževalo kot je v nedeljo. Po Ljubljani strugi skozi mesto zdaj odteka voda nekoliko hitreje, odkar je pogoltnjena v spodnjem delu. Druge škode zaradi narasle vode menda zdaj ne bo, razen, da bo moralo delo pri regulaciji Ljubljanske počivati.

Pred proslavo obletnice društva »Krk«. Dne 11. marca t. l. poteče eno leto, odkar je bilo ustanovljeno agilno društvo »Krk«. Zato priredi društvo na predvečer v petek 10. t. m. v svojih običajnih prostorih pri Mikliču prosvetno družabni večer z malo pestrejšim sporedom kot običajno. Spored obsega: 1. Film Dolenjske. 2. Kratko poročilo o dosegu, njem delovanju. 3. Pozdrav novomeškega župana dr. Režka. 4. Arja Butterfly

poje operna pevka ga. Ribičeva. 5. Parma: Zapoji mi pičica, Flajšman: Metuljček — poje operni pevec Bano. vec. 6. Prelovec: Gor čez jezero, Kuba: Škrjanček poje, žvrgoli, in Pavčič: Bratci veseli vsi — poje ga. Ribičeva. 7. Pavčič: Nikdar na svetu lepšega ni, Sladko je vince in O ja zmerom vesel — poje gosp. Banovec. 8. Duet iz Butterfly — pojeta ga. Ribičeva in g. Banovec. Po tem oficijelnem delu bo igrala godba jazz Odeon. Vstop vsem prost! Brez vstopnine!

Iz Ogržena javna varnost v bezi-grajskem okraju. V soboto zvečer sta se vračali trgovski uslužbenki gđ. Franci. ška Erzenova in gđ. Pepca Gobančeva po Tyrševi cesti domov v bezi-grajski okraj. Ko sta okrog pol 11. prispeli do Kolsakeve trgovine, je za njima prihitel neopažen in skoraj neslišno mlajši moški, ki je od zadaj bliskoma iztrgal Erzenovo ročno torbico, v kateri je imela 25 Din in nekaj drugih stvari ter izginil v temno noč. Napadalec je bil srednje postave, precej dobro obločen, nosil je rjav suknjič. O napa. du je bila obveščena policija. — Ze večkrat smo omenili, da za javno varnost v bezi-grajskem okraju in bližnji okolici ni dovolj poskrbljeno. Vsako leto je kdo napaden, izvršena sta bila tudi že dva umora, od katerih je ostal eden nepojasnen. Res potrebno bi bilo, da se v bezi-grajskem okraju pomnoži število stražnikov in pa ustanovi pomožna policijska stražnica, kakor je to sama policija predlagala banski upravi.

Iz Milko Hojan oproščen. Pred letom dni je bil na ovadbo upravnika konkurzne mase Polakove tovarne aretiran tovarniški inkasat in knjigovodja g. Milko Hojan, od katerem smo poročali, da je osumljen, da je zagrešil razne nepoštenne manipulacije in podjetje ogroževal za več sto tisoč dinarjev. Hojan je bil tedaj dni v preiskovalnem zaporu, nato pa izpuščen. Državno tožilstvo je proti njemu dvignilo obtožbo zaradi prestopka prevare v dveh primerih. Vršile so se v enem letu štiri razprave, pri katerih je bilo zaslišanih mnogo prič, pregledane so bile tudi vse knjige. Hojan je točno pojasnil vse postavke v knjigah in povedal, da se je moral marsikdaj žrtvovati za interese podjetja, nikakor pa ni podjetja oškodoval in tudi ni imel tega namena. Sodišče je na podlagi tega razglasilo oprostilno sodbo. S tem je dobil g. Hojan popolno zadostnežje.

Iz Statistika brezposelnosti v Ljubljani. V času od 20. do 23. februarja je bilo Borzi dela v Ljubljani prijavljenih 3475 brezposelnih moških in 1347 žensk. V zadnjem tednu se je to število pomnožilo za 163 moških in 88 žensk. Davi se je na Borzi dela prijavilo okrog 50 delavcev neke tovarne, katere obratovanje je bilo ukinjeno. Obratovanje je bilo ustavljeno baže samo začasno.

Iz Velik nastop v Hubadovi župi velenjani zborov se vrši letos v nedeljo, dne 12. marca ob 15. uri v Unioni. Nastopi 8 ljubljanskih in 7 izvenljubljanskih društev v mešanem in moškem zboru. Vsako društvo ima dve ali tri skladbe na programu. Nastopijo društva iz Trbovelj, Hrastnika, Jesenice, Kamnika, Tržiča, Domžal in iz Lok pri Zagorju. Programi in vstopnice so že v prodaji v knjigarni Glasbene Matice na Kongresnem trgu. Vstopnice se lahko naročijo istotam tudi pisмено.

Iz Priglasila za novo razpisani poletni abonma z izredno ugodnimi cenami in obrokami se sprejemajo v blagajni gledališke uprave v dramskem gledališču dnevno od 9 do 13. in 15. do 17. ure. Vhod iz Gradišča.

Iz Uprava pokopališča pri sv. Krištofu razglasa, da se morajo do 1. maja odstraniti vsi nagrobni spomeniki z onega dela pokopališča, kjer bo vodila cesta proti sv. Krištofu, ki jo začne v kratkem graditi. Društvo za zidavo cerkve Sv. Cirila in Metoda pri Sv. Krištofu je pa mnenja, da bi bilo treba spomenike s pokopališča darovati cerkvi v sklad za njeno povečavo. Spomeniki bi se porabili ali za kritje stroškov povečave ali pa bi jih po Plečnikovem načrtu vzdali v zid novega prizidka, kjer bi ostali za vedno nedotaknjeni. Pojasnila v zadevi spomenikov daje duhovnik pri sv. Krištofu.

Iz V društvu »Soča« Ljubljana se vrši v soboto 11. marca v salonu pri »Le. vici« ob pol 9. uri zvečer predavanje našega rojaka, izrednega prof. univ. g. dr. Milka Kosa o zgodovinskih znanstvenih temi, ki se glasi: »Naš kmet ob Soči in na Krasi pred 500 leti«. G. predavatelj bo pri tem zelo zanimivim znanstvenim predavanjem pojasnil zgodovino našega pri-morskega kmeta, njegovo življenje in trpljenje, nadalje njegov socialni, gospodarski položaj ter njegove odnose do zem-ljanskih gospodov in slednjč njegove pra-

vice in dolžnosti. K temu zanimivemu večeru prosimo pridite polnoštevilno. Vstop za vse prost. 147/n

Iz Zanimiv koncert bomo imeli v ponedeljek, ko nastopi znana naša operna in koncertna pevka gospa Pavla Lovsetova. Posebna novost njenega koncerta bo prvi del, kjer bomo slišali skladbe iz ruske, nemške in francoske literature, pa tudi skladbe domačega skladatelja Herberta Svetla. Vstopnice so že v predpro-daji v Matični knjigarni na Kongresnem trgu.

Iz Prirodnoznanstvena sekcija Muzej. skega društva za Slovenijo priredi svoje osmo poljudnoznanstveno predavanje v četrtek, dne 9. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. G. doc. dr. A. Košir bo govoril o »Proučevanju raka na živalih kot del proučevanja raka splošno«. Ob demonstraciji poskusnih živali in mnogih skioptičnih slik bo g. docent, ki je splošno znan tudi kot izvrsten predavatelj, tolmačil težave proučevanja strašne bolezni raka. Vstop-nina običajna, sedeži po Din 4.—, stojišče Din 2.—.

Iz Občni zbor Splošnega ženskega društva in odsaka Zveze gospodinj bo v sredo 8. marca ob 16. uri pop. v društvenih prostorih na Rimske c. 9. Članice — gospodinjke vabimo k obilni udeležbi. 148/n

Iz Krajevna organizacija JRKD za šentpeterski okraj ima jutri 8. marca ob 20. uri v gostilni G. Zupančiča na Jegličevi cesti svoj letni občni zbor. Udeležba za člane obvezna, somišljeniki organizacije vabljene. Odbor.

Iz Socialno.gospodarski tečaj v Ljubljani. Danes zvečer ob 19. uri se vrši za-ključno predavanje v socialno.gospodarskem tečaju ZKD, ki je trajal od 3. febru-erja do 7. marca. Za zadnje predavanje je določeno predavanje narodnega poslanca dr. Rapeta: »O jugoslovenskem parla-mentu«. Vse, ki so obiskovali ta tečaj in kazali toliko zanimanja, vabimo k temu predavanju. Predavanje se vrši v Kazini, II. nadstropje.

Iz Udrženje jugoslovenskih inž. njerjev in arhitektov — sekcija Ljubljana naznanja, da se vrši XIV. redni letni občni zbor v petek, dne 24. marca ob pol 20. uri (pol 8. uri zvečer) v lastnem lokalu na Kongresnem trgu 1/I (poslojpe Kazin-je).

Iz Čevljarska zadruga v Ljubljani vabi gg. člane, da se polnoštevilno udele-že pogreba dolgoletnega člana g. Zamljen Ivana, ki bo v sredo, dne 8. t. m. ob pol 3. uri popoldne iz Erjavčeve c. 4A na po-kopališče k Sv. Križu. Načelstvo. 146/n

Iz Udrženje gled. igralcev Ljubljana se tem potom najlepše zahvaljuje g. inž. Cervinku in ostali družbi za — na pobudo tov. Kovača — zbrani znesek v korist te-ko obolelega slov. komponista.

Iz Podmladek Rdečega križa VI. C na 1. drž. red. gimn. vprizori 10. t. m. ob 20. in 12. t. m. ob 15. v Mestnem domu Janeza Jelenca dramo v 4 del. »Bratje«. Ta drama kaže strašne posledice vojne. Ker je čisti dobiček namenjen v humanitarne svrhe obisk toplo priporočamo.

Iz Najden 100dinarski bankovec. V so-boto jutraj je bil najden 100dinarski ban-kovec. Lastnik naj se oglasi v redakciji »Slov. Narod« med 15. in 16. v sobi 14.

Iz Arcajca razpečevalca pomorgraf. skih ogledal. Podjeten Ljubljancin je ne-davno naročil pri mariborskem trgovcu večjo množico žepnih zrcal, ki jih je na zadnji strani opremil s pornografskimi slikami o »radiu«. Ogledalca je prodal po 5 do 10 Din. kolikor je pač bil kdo pri-pravljen žrtvovati. Možu je šla kupčija v klasje, dokler ni za zadevo izvedela poli-cija in ga aretirala. Pornografsko blago je bilo zaplenjeno, razpečevalec pa ova-den sodišču. Značilno je, da se v zadnjem ča-su s širjenjem takega blaga peča mnogo ljudi. Menda je tudi to zakrivila kriza.

Pri isihisu sledi na kozarec naravne »Franz Josefov« grenčice, popite jutraj na tešče, brez muje izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja. Zdravniki strokovnjaki pripominjajo, da učinkuje »Franz Jose-fov« voda sigurno in uspešno tudi pri kongestijah proti jetrom in danki ter pri krčnih žilah, hemeroidih, oboleli prostati in mehurnem katarju. »Franz Jo-sefov« grenčica se dobi v vseh lekar-nah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

V tramvaju.

V tramvaj stopi mlada dama z dekl-co. Nasproti sedi gospod, ki bi rad na-vezal pogovor z damo. Iz taktičnih ozi-rov se začne igrati z deklco, rekoč: »Kako lepe, debele nožice imaš, de-klca.«

»To še nič ni, če bi videli, kakšne ima še moja mamica!« mu odgovori dekl-ca.

Vsem odprta vrata in srca . . .

Tradicionalni Zimski večer RK je privabil snoči izredno mnogo pri-jateljcev te človekoljubne ustanove

Ljubljana, 7. marca.
Kot ima RK, naša najmočnejša človeko-ljubna organizacija, odprta vrata za vse, ki iščejo pri nji pomoči in tolažbe, tako so bila tudi snoči široko odprta vrata na tra-dicionalno prireditev RK, Zimski večer, ki ga praznujemo pri nas vsako leto v prosla-vo ustanovitve srbskega RK, ki je bil usta-novljen 6. februarja l. 1876. Dvorana De-lavske zbornice je bila mnogo pretesna. Zbralo se je v nji nešteto prijateljev RK, kot na najpopularnejši prireditvi. Že pred 20. so bili vsi prostori zasedeni.

Zbrane je prišlo nagovoril in pozdra-vil predsednik ljubljanskega k. o. RK g. dr. O. Fetič. Pozdravil je vse enako pri-rodno, odlične goste in najpreprosteše po-setnike, nakar je spregovoril stvarno o ve-likih nalogah in pomenu RK.

Govornik je povedal, kako je bil usta-novljen RK po bitki pri Solferinu. Švicar-ski človekoljub Henrik Dunant je ob pogle-du na neštete žrtve vojne začel misliti, ka-ko bi pomagal trpečim. Zamislil je pod-porno človekoljubno organizacijo, ki prebi-valstvu vedno pomaga, ko je prizadeto po elementarnih neizodah, epidemijah in voj-nah. RK je bil ustanovljen l. 1863. na prvi mednarodni konferenci v Ženevi.

Govornik je posebno naglasil, kaj je osrednja naloga RK. Nekateri napačno to-lmačijo cilje RK. Mislijo, da pripravljajo RK teren za vojno. Ne smemo pozabiti, da je glavna naloga RK ohranjanje in ohraniti mir. Govornik je pri tem citiral besede srbskega človekoljuba dr. Joksimovića, ki je dejal o nalogah RK v naši državi, da je Jugoslaviji potreben dolgotrajen mir. Do-volj imamo dela, da si uredimo notranje razmere, da spravimo v sklad želje in de-lo vseh državljnov ter strmo poedine dele v solidno državno individualnost. Povsod je treba smotrno delovanje, v prosvet-nem, gospodarskem in zdravstvenem pogle-du.

V mnogih organizacijah RK v naši dr-žavi je okrog 50.000 članov, članov Pod-mladka pa 300.000. V naši banovini je v območju ljubljanskega odbora RK 76 kra-jevnih odborov s 5500 člani in z 26.000 po-mladkari. Končno je govornik apeliral zla-sti na mladino, da se oklene Podmladka

RK. Dejal je, da se nam ne bo treba bati za bodočnost naroda, ako bo mladina vzgo-jena v duhu RK, v plemenitosti, ljubezni ter požrtvovalnosti.

Spored Zimskega večera je bil zelo lep. Vse točke so bile sprejete z navdušenjem. Dobro so se izkazale podmladkarice, uče-nice I. razreda vadišnice učiteljice. Pokazale so lepo odsko sliko »Cvetka čudovita«, (napisala M. Kokalj-Zeljeznova). Igrale so pristrčno, brez vsake zadrege, besedilo so izgovarjale razločno, zlasti lepo so dekla-mirale pesmico o cvetki čudoviti (o lubez-ni), da so morale ponoviti.

Koncertni del je bil bogat. Peli sta dve solistki, solist in dijaški pevski zbor dr. učiteljske šole. Zelo prijetno je zapela uč-iteljica gđ. Jelka Jegličeva dve pesmi. Mnogi so mislili, da je konservatoristka. Z velikim uspehom je zapel g. A. Drmota, član opere, dve ariji G. Drmota češče na-stopa na dobrodelnih prireditvah in delav-skih večerih ter je zelo priljubljen pri ob-činstvu. Gđ. Milena Verbičeva, ki obeta postati dobra operna pevka, ne nastopa po-gosto in mnogi še ne poznajo njenih ve-likih pevskih vrtil. Žal, da ni bil spored za njo takšen, da bi lahko povsem pokazala barvitost in zvočnost obsežnega glasu. Naj-bolj je navdušil poslušalce nastop dijaškega pevskega zbora. Priznati je pa tudi tre-ba, da ta zbor v resnici resno goji pešje, da nastopa čedalje bolj izglajeno in vedno z večjim uspehom. Zapel je Adamci-Pavčičevega »Jezdec«, Zopeličeve »Dobro ženo«, ki je bila posebno všeč poslušalcem zaradi humorja in jo je zbor ponovil. Ovirko »Kolo« in Adamcičevega »Mila-de junaka«. Občinstvo je burno pozdra-vljalo zbor in pevovodjo prof. Repovša.

Prireditve je zaključila dojemljiva ale-gorična slika, ki jo je režiral režiser Sent-jakovskega gledališča g. Karus. Alegorija je prikazovala RK pri njegovem samaritans-kem delu.

Ljubljanski k. o. RK je lahko ponosen, da ima toliko prijateljev, ki se manifestirajo za njegovo delo s tako lepo udeležbo. Takšna lepa in neprisiljena propaganda za razmah človekoljubne ideje RK pa mora ro-diti tudi lepe sadove.

Iz Kranja

— Masarykova proslava. Sokolsko društvo, Češka beseda in Jugoslovensko, češkoslovaška liga proslave drevo ob pol 21. v Narodnem domu (telovadnica) slo-vesno rojstni dan predsednika češkoslova-ške republike T. G. Masaryka. Predaval bo br. Josip Vařacha. Sodelujeta sokolski zbor in orkester.

— Uprizoritev veselolegro. Gledališki oder Narodne čitalnice uprizori v četrtek 16. t. m. ob pol 21., na praznik 25. ob 16. in v nedeljo 26. ob 16. duhovito veselolegro v treh dejanjih Drzni plavač. Avtorja bur-ke, ki je imela sijajen uspeh na šentjakob-skem odru v Ljubljani, sta znana pisatelja Fr. Arnold in E. Bach. Režija in vse vlo-g. se v najboljših rokah. V naslovni vlogi g. Rudo Hlebs.

Iz Celja

— Za komorni koncert ljubljanskega godalnega kvarteta, ki se bo vršil v sredo 8. t. m. s pričetkom ob 20.15 v mali dvo-rani Celjskega doma, se določijo vstopnice v knjigarni K. Goričarja v dolo. Na sporedu je po en Beethovenov, Borodinov in De-bussyjev godalni kvartet.

— Javna mestna knjižnica v Celju je v februarju izposodila 2922 knjig.

— Umrja je v nedeljo 5. t. m. na Ostržnem pri Celju v starosti 68 let go. Jožeta Jezernikova, žena mizarskega moj-stra in posestnika g. J. Jezernika.

— Iz srednješkole službe. Gosp. Olaf Globočnik, suplent na klasični gimnaziji v Ljubljani, je premeščen na drž. realno gimnazijo v Celju.

— Izvoz fekalij v Celju. Mestno na-čelstvo celjsko obvešča hišne posestnike, da se bo tudi letos v maju, juniju, juliju in avgustu pobirala zvišana pristojbina za črpanje in izvoz fekalij iz greznice v me-stu Celju v znesku 50 Din za vsak odvo-žen voz. Da bo mogoče izvršiti prijavljeno črpanje fekalij pravčasno in po običajni ceni 20 Din za voz, naj hišni posestniki prijavljajo potrebne izpiznitve greznice še v tem mesecu najpozneje pa do 25. apri-la. Ker pozneje prijavljenih izpiznitvev ne bo mogoče izvršiti pred 1. majem, se bo črpanje potem brezpopojno računalo po zvišani tarifi.

— Ženska ovrtna veržica z obeskom je bila pred dnevi najdena blizu poslopja javnega skladišča na Masarykovem na-brežju.

Iz Trebnice

— Pomlad se oglša. Kljub temu, da je silno neugodno vreme, dež, tu in tam snežinke snega, se javlja zgodnja pomlad. Šolski otroci, ki so prispeli včeraj v šolo, so prinesli učitelstvu šope cvetlič — zvončkov — prvih znanilk pomladi.

— Za brezposlene. Občina Trebnje prejme glasom razdelilnega načrta sre-skega načelstva Din 1000.— za prehrano siromakov, Din 1200 za podpiranje neza-poslenih delavcev in Din 14.800 za izjavnje javnih del. Kakor je bilo že javnosti objavljeno, bo občina pričela v najkraj-šem času na račun teh zneskov graditi cesto Ponikve—Dečja vas. Prvo akonta-cijo v denarje je občina že prejela in bo prihodnji teden pričela s prvimi deli na tej cesti. — Sosedna občina Velika Loka prejme Din 200 za prehrano siromakov, Din 1000 za podpiranje nezaposlenih de-lavcev in Din 11.000 za izvajanje javnih del. S tem denarjem bo občina velikološka preložila klanec na banovinski cesti Veli-ka Loka — Čadež — pod Zagorico. Občina Dobrnež pa prejme Din 700 in 900 plus 10.100 za izvajanje javnih del. S tem denarjem bo napravila občinsko pot, ki veže Dobrnež preko Grmada v Trebnje. Občina Mirnapec bo pa z zneskom 17.100

Din nadaljevala popravilo občinske ceste Globodol in Kamenje do meje občine Pre-čne. Vse občine v osrčju ožje Dolenjske si bodo z izdatnimi zneski izboljšale promet-ne razmere, ljudstvo pa si bo z delom prislužilo na breme državnih razhodkov lepo vso to na oduševljenih javnih delih. G. banovinskemu svetniku Josipu Zupančiču iz Trebnjega in pa senatorju g. Janku Ra-jerju za njuno prizadevanje na teh pod-porah vsa hvala — še posebno pa za kon-čno uresničanje graditve ceste Poknine — Dečja vas, ki pomeni predpogoj za uspeš-no gospodarsko uveljavljanje vasi, ki gra-vitirajo v ta del trebanjsko-mirnopoške in doberne občine.

— Pri bolečinah v želodcu in črevih ter prebavnih navajaj uporaba naravne »Franz Josef« grenčice prebavila k redne-mu delovanju in s tem olajša prehod hrani v kri.

Iz Novega mesta

— Po dolni gradov je naslov skioptičnem predavanju, ki ga bo imel v sre-do 8. t. m. v veliki dvorani Sokolskega do-ma učitelj Viktor Pirnat. Popoldne bo predavanje za dijaštvo in sokolsko mladino, zvečer za ostalo občinstvo. Opisovanje bo pojasnjevalo sto krasnih skioptičnih slik. Pot bo vodila po Novem mestu in čez Po-gance na Mehovo, dalje po Gorjancih do otokse Kostanjevice in nazaj v tajništvo-vo kartuzijo Pletetje. Sledi vodstvo po edinem tovrstnem samostanu na Balkanu. Za tem poslet podgorjanskih gradov Pre-žek, Vrhovo in Tolsti vrh, zibelke Trdinu, vih bajk in povesti o Gorjancih. Povratek ob levem bregu Krke. V šmarješke toplice, na grad Klevež, mimo Struge na Oto-čec, gori na Stari grad in na Trško goro, skok v podnožni grad Bajnof, dalje po goricah na višinskih Hmeljnik. Od tam v edini naš jamiški grad Luknja, nekdanja zatotične klavitižeza Erasma Predjam-skega, naprej mimo gradu Zaloga v mo-gočni grad Sotesko. Po kočevskih hribih na Gače in Mirno goro in slednjč še po-gled v skrivnostni Zumberak. Predavanje se bo še ta mesec vršilo tudi v Ljubljani, kasneje pa po vseh večjih krajih banovi-ne in v bratskem Zagrebu. Spoznavajmo najprej svoj domači kraj, zato naj nihče ne zamudi izredne prilike!

— Inž. Štefan Baloh na zadnji poti. V soboto popoldne je spremlja številna množica znanec in prijatelje pokojnega železniškega inženjerja Štefana Baloha na njegovi zadnji poti na šmihelsko pokopa-lišče. Ogromna udeležba je pričala, koliko simpatij je pokojnik užival v vsej javno-sti. Pri odprtem grobu se je od pokopnika poslovil tovariš iz Ljubljane. Naj mu bo lahka dolenjska zemlja!

— Kulturno gibanje v Novem mestu. Pretekli petek je v Prosvetnem domu na-stopila ljubljanska drama z veseloigro »Rokisi«, kjer ima rojak Ivan Cesar glav-no in hvaležno besedo. Naslednji večer so novomeški diletanti uprizorili v Sokol-skem domu Dobovškovo burko »Radikal-na kura«.

— Krajevni odbor JS je ustanovil v Žužemberku novo poverjenstvo, h kate-remu se je priključilo 36 članov. Poverje-nik je učitelj g. Anton Žumer.

— Smrt v vlakcu. Iz Trebnjega nad Mokronogom se je peljala neka knetnica s hčerko in sinčkom v Novo mesto. Med vožnjo ji je postalo nenadoma slabo. Ker se le ni ganila, so stopili potniki bliže in videli, da je mrtva. Z novomeškega kolo-dvora so jo prepeljali v mrtvašnico in bo danes pokopana.

Ali bi ne bilo bolje, da bi raje ljudi učili živeti, kot da jih silimo trpeti?

A. D. Emery:

Dve siroti

Roman

— Kralj... kralj je vas klical?
— Kaj niste čitali mojega pisma?
— Seveda sem ga čitala... toda
vmlila sem se bolna... migrena, saj veste.

— Da, da... vem, vedno ta grozna
migrena.

— Toda zdaj je vse končano...
vsega je konec.

— Grof, ki se je ves čas nemirno ozi-
ral po sobi, je opazil grofičin robec,
ki ji je bil padel na tla. Brž ga je po-
bral. «a stisnil v roki, potem pa po-
ložil na divan; in z drhtečim glasom
je zamrmral sam pri sebi:

— Ze zopet je plakala!

— Kar je stopila izza zavese na vra-
tih Diana s smehljajem na ustih.

— No, torej, gospod grof, — je de-
jala, — povejte mi hitro, zakaj je vas
klical kralj k sebi.

— To mi je bilo v veliko presene-
čenje in v veliko veselje, upam pa da
se boste veselili z menoj tudi vi.

— Povejte torej hitro, ne dražite
moje radovednosti.

— Gospa grofica, pred seboj vidite
novega policijskega ravnatelja!

— Kaj je to mogoče?

— To je več nego mogoče, to je
sklenjena stvar. Kralj, ki je prispel za
nekaj ur v svoj lovski gradič, me je
hotel sam obvestiti o imenovanju kot
dokaz, kako zelo mi je Njegovo Vel-
ičanstvo naklonjeno.

— Da, to je res visoka čast. Zdaj
ste policijski ravnatelj, a kmalu boste
nedvomno poslanik, minister.

— Kralj mi ne jemlje upanja...

— In ste srečni?

— Večje sreče si ne morem misli-
ti, grofica.

— No, častihlepi ste zelo. Vi, ki
ste pred desetimi leti obrnili hrbet
karijeri državnika, da ste se umaknili
v svoj grad v Dauphine, vi, ki vam
je teklo življenje mirno in prijetno da-
leč od vrvenja mest in dvornih spletk,
vi ste torej naenkrat začutili potrebo
stopiti v napeto ozračje slave in moči.

— Da, priznam, da sem zelo časti-
hlepen.

— Ne, gospod grof, ne, ne verja-
mem vam.

— Kaj hočete reči s tem?

— Pravim, da ste zavoljo mene
sprejeli to visoko mesto. Samo zavol-
jo mene ste — torilo to, kar priznate,
je pripomnila in ga hvaležno pogle-
dala.

— No, pa naj bo, priznam, da ste
zopet enkrat čitali v mojem srcu —
je odgovoril.

— Potem jo je odvedel k divanu in
sedel k nji; tako sta sedela nekaj časa,
Diana zatisnjenih oči, grof pa stiska-
joč njeno roko v svojih.

— Grofica je prva prekinila tišino; z
drhtečim glasom je ponovila:

— Zavoljo mene... To ste storili
zavoljo mene.

— In storil sem samo svojo dolž-
nost, — je odgovoril grof živo. — Mar
niste najdražje, kar imam na svetu?

— Spomnite se strašne bolezni, ki
je tako dolgo ogrožala vaše življenje.

— Mar n' bi se bil ločil od vas samo
zato, da bi mogel nadaljevati svojo
pot državnika, ki me je neprestano
klicala v tujino? In ko so svečeniki
vede izjavili, da bi vam mogel vrniti
tako dragoceno zdravje samo čist,
svež zrak ter izprememba življenja,
mar naj bi bil oklevaj zapustiti Pariz
in napotiti se v gore v stari grad, kjer
je vas čakala moja rodbina srečna, da
more v pozdrav odpreti svoje naročje
in svoje srce?

— Oh! Saj vem vse to... vse sem
si dobro zapomnila...

— Ker pa ni tako dobrega zdravila,
da bi ne postalo sčasoma neznosno
baš tistim, ki jih je rešilo, sem končno
spoznal, da vas začenja življenje v
naših tihih soteskah utrujati in da je
že čas vrniti vas vašim navadam, va-
šemu svetu prijateljev in sorodnikov,
vašemu nečaku, temu mlademu in le-

poemu plemiču, ki ste ga razvajali, ko
je bil še otrok, ki vas zdaj obožuje,
kakor je oboževal svojo mater.

— Ah, draga sestra! — je vzkloni-
la grofica in se ozrla v nebo, — bila
je moja sveta dolžnost prenesti na
tvojega otroka vso ljubezen, ki sem
jo čutila do tebe.

— Tedaj je pa ona prišla moža za
roko:

— Hvala, gospod grof, hvala za to
tako udano, tako nežno ljubezen, ki se
v tolikih letih nikoli ni izpremenila in
katere dokaz ste mi prav kar znova
doprinesli.

— No, draga Diana, ker ste uga-
nili mojo misel, jo morate poznati
prav vso.

— Diana ga je prestrašeno pogledala.

— Da, ko sem vas pripeljal v Rim,

— kmalu bo dve leti tega — sem upal,
da bo burno življenje, ki sem se nani
pripravljaj, da vam bo to življenje vir
prijetnih zabav; upal sem, da bodo
dajali družabni večeri, svečanosti in
ples, ki jih počasti grofica de Linie-
res, nove pobude vaši duši, da pre-
magajo končno to mravno otožnost, ki
me duši in tira v obup, ki sem se z
njo tako dolgo boril in ki je nič ni
moglo premagati. To je torej tista
vzvišena vna, častihlepnost. In vi
ste mi jo vdahnili. Tolažiti žalostne,
podpirati trpeče, lajšati bedo ne več
iz svojih zasebnih prihrankov, temveč
iz državnih sredstev, ki iz njih črpate
s polnimi rokami in reči vsakemu ne-
srečnejši: Vzemite in ne tarnajte več!

— Diana, mar to ne govori vaši duši?

— ...Zares, na to nisem pomislila, —
je odgovorila grofica z drhtečim gla-
som. — Da, da... vaša moč, ta, sko-
raj neomejena moč, ki se pred njo od-
pirajo vsa vrata, ki bi mogla preisko-
vati, poizvedovati in iskati povsod...
moč, ki bi storila morda to, česar bi
ne mogel nihče drugi, in ki bi znala
končno najti...

— Najti? — je ponovil grof prese-
nečeno, — povejte, kaj mislite, mada-
me, najti... koga najti?

— Toda... dejali ste... trpeče in
žalostne.

— Grofico je bilo nenadno upanje na
izsleditev njenega nesrečnega deteta
tako prevzelo, da je malo manjkalo,
da se ni izdala. K sreči so ji zadnje
grofove besede vrnile vso razsodnost.

— Ostala je gospodar taine in na tihem
je prisegla čuvati jo do smrti.

— Pa tudi grof je prisegel, da pride
prej ali slej do dna tej tajni, ki je te-
žila vse njegovo življenje in ki ji zdaj,
ko je postal policijski ravnatelj, ne bo
težko priti do živega.

— Vrata budoarja so se odprla in la-
kaj v svečani livreji je zaklical:

— Gospod vitez de Vaudrey.

— Zarek radosti se je zasvetil v gro-
fičinih očeh, ko je zagledala na pragu
svojega nečaka grofa.

— Bil je lep fant visoke postave, štiri-
rih, največ petindvajset let. Čelo
odkrito, oči žareče, pogled jasn in
odločen, nastop samozavesten, delo-
ma tudi ponosen, vse v njem je izda-
valo plemenit, rahločuten značaj, do-
bro, odločno srce.

— Pozdravljen, dragi moj, — je
dejala grofica in mu podala obe roki,
ki ju je hitro poljubila.

— Prihajate kot nalašč o pravem
času, — je pripomnil grof, — ker
imam presenečenje za vas.

— Že vem, kaj mi hočete povedati,
in baš zato sem se požuril in prihitel
čestitat gospodu policijskemu ravnate-
lju.

— Kako ste pa zvedeli?

— Nič lažjega. Bil sem v Prokopo-
vi kavarni, zatopljen baš v partijo
šaha, ko je prišel v kavarno mlad po-
licijski častnik in nam prinesel na-
ravno iz lovškega gradiča važno no-
vico, ki gre zdaj po Parizu od ust do
ast.

Pri zdravniku.

— Glavno je pa, gospod doktor, da
nikoli ne morem zaspati, če pišem pozno
v noč roman.

— Kaj mislite, ali bi vam ne poma-
galo, če bi takoj prečitali kar ste na-
pisali?

Chikaški župan Čermak umrl

Včeraj zjutraj je podlegel rani, ki jo je zadobil pri po-
nesrečnem atentatu na prezidenta Roosevelta

Slučajna žrtve izjalovljenega aten-
tata na novega ameriškega prezidenta
Roosevelta je postal župan mesta Chi-
kaga Antonin Čermak, prvi ameriški
Čeh, ki je zavzemal v novi domovini
tako visoko mesto. 15. februarja po-
poldne je hotel Italijan Giuseppe Zan-
gara v znanem ameriškem letovišču
Miami ustreliti Roosevelta, pa se mu
atentat ni posrečil. Roosevelt je ostal
nepoškodovan, pač je bil pa smrtno
ranjen chikaški župan Čermak, ki se
je dolgo boril v bolnici s smrtjo, zdaj
je pa težki rani podlegel. Dve krogli
sta mu bili prebuhli pljuči in ranili
nekoliko tudi srce. Najboljši ameriški
zdravniki so si prizadevali rešiti mu
življenje, a ves njihov trud je bil za-
mar, včeraj zjutraj je Čermak v Mía-
mi izdihnil.

Antonin Čermak je bil odličen ame-
riški komunalni politik. Rojen je bil
9. maja 1874 v Kladnu na Češkoslova-
škem kot sin siromašnih staršev, ki
so se izselili v Ameriko, ko mu je bilo
komaj eno leto. Kot 12 letni deček si
je moral že služiti kruh, delal je po
tovarnah in rudnikih, hodil je trnjevo
pot mnogih ameriških selimademanov,
ki so se pa pozneje kot zreli možje

11541-1933

3707

Razpis.

Mestno načelstvo razpisuje v zgradbi
»Delavsk. doma« v Ljubljani sledeča dela:

**slikarska, pleskarska, ste-
klarska (običajna in nad-
svetlobe), parketarska, do-
bavo platnenih zaves in
ključavničarska.**

Razpisni pripomočki se dobe od 8. t. m.
dalje med uradnimi urami v vložišču mest-
nega gradbenega urada, šolski drevored
2-II. proti povračilu nabavnih stroškov. Ko-
lekovane in z vadijem opremljene ponudbe
je vložiti do dne

20. marca 1933 do 11. ure dopoldne
v omenjenem uradu, kjer se takoj nato vrši
javno odpiranje ponudb.

MESTNO NAČELSTVO V LJUBLJANI,
dne 7. marca 1933.

Dr. Dinko Puc l. r.
župan in mestni načelnik:

Najbolj je zanimala ameriške štud-
dentke druga točka, toda profesor s
tem ni bil zadovoljen. Tudi sam bi bil
rad zvedel kaj več o tem in je zastavil
160 študentkam več vprašanj. Na
vprašanje, ali so kdaj ljubile, je od-
govorilo 60 študentk nikalno, dve sta
ljubili samo enkrat, 42 samo dvakrat,
56 pa večkrat. Ena je pripomnila, da
bi se morala dekleta naučiti, kako
preprečiti, da jih poljubujejo moški, ki
jim niso simpatični in doseči, da bi jih
poljubljali tisti, ki so jim simpatični, ki
jih pa ne marajo.

Najhitrejši števec

Nemške tovarne A. E. G. so izdelale
najhitrejši števec na svetu. Nad milo se
premika vodoravni pas, na katerem so
postavljeni predmeti, ki jih je treba se-
šteti. Na eni strani pasu je škatlica z
lučjo, ki obseva premikajoče se predme-
te, ti pa padajo na števec, pritrjen na
drugi strani pasu nasproti škatlice z
lučjo. V števcu je fotoelektrična celica,
ki deluje na poseben števec. Čim pred-
met na premikajočem se pasu za hip za-
senči svetlobno žarko, ki padajo na fo-
tocelico, stopi v akcijo števec, ki takoj
pokaže prirastek za eno enoto. Fotoce-
lica je naprava, s pomočjo katere svet-
lobni žarki avtomatično izključujejo
električni tok.

Fotoelektrična naprava tvrdke A. E.
G. omogoča popolnoma zanesljivo in ze-
lo hitro štetje, saj se da z njeno pomoč-
jo štetiti v eni minuti 1200 predmetov.
Nobena druga naprava te vrste ne do-
seže tako velikega uspeha. Novi števec
se uveljavlja povsod, kjer gre za sešte-
vanje velikega števila predmetov. Lah-
ko se šteto z njim tudi ljudi, avto-
mobile itd., in sicer s pomočjo ultravio-
letnih žarkov, ki jih človeško oko ne
vidi. Najhitrejši števec ima pa še to do-
bro lastnost, da lahko postavimo zapisu-
jočo napravo daleč proč, tako da je re-
cimo ljudje, ki jih hočemo pošteti, sploh
ne vidijo.

Aretacija dveh nevarnih tatov

Kranj, 6. marca.

16. januarja okrog 10. zvečer je pili po-
sestnik Janez Gartner iz Strazišča pri
Kranju v predmestni gostilni čaj. Naen-
krat sta prisleda k njemu dva neznanca
in ga pregovorila, da jima je dal za liter
vina. Ko je posestnik izpil čaj, je pokli-
cal natakarja in vse skupaj plačal. Pri-
tem pa sta neznanca vsiljivo opazila, da
je imel Gartner v listnici, ki jo je imel
shranjeno v notranjem žepu tolovniška, še
1700 Din denarja. Ko je posestnik odšel iz
gostilne proti domu, sta ga premetenca
zasledovala in ga prehitela. Počkala sta
ga pred njegovo hišo v Strazišču. Posest-
nik je hotel odkleniti vezna vrata in oditi
v hišo. Tedaj pa sta ga zagrabila, ga po-
tegnila s silo od vrat in ga vrgla na tla.
Eden ga je prijel za rama, da se ni mogel
brniti z rokami, drugi pa mu je segel po
listnico. Z listnico in denarjem sta razboj-
nika izginila. Drugi dan je Gartner nazna-
nil zaporu orožnikom v Kranju, ki so po
posestnikovem opisu spoznali v tatovih
dva znana tatinska potepuha. Bila sta to
Martin Krajc iz Radobova in Franc Mihe-
lič iz Škofje Loke. Oba sta brez posla in
brez stalnega bivališča in sta se že delj
časa pred napadom na Gartnerja potikala
po Kranju in okolici. Prvi je po poklicu
delavec, drugi pa krojaški pomočnik. Po
16. januarju sta se skrbno skrivala pred
orožniki, ki so ju neprestano zasledovali.

Včeraj pa so kranjski orožniki prijeli
Miheliča, ki je priznal, da sta s Krajcem
napadla Gartnerja. Pripovedoval je, da sta
z denarjem odšla na kranjsko postajo,
kjer sta si razdelila ukradeni vsoto. Mi-
helič je dobil samo 100 Din, ker se mu je
Krajc nalagal, da je bilo v listnici vsega
samo 200 Din. Torej je obdržal Krajc kar
poldruga jurja. Zanimivo je, da je are-
tirala pred dnevi policija v Ljubljani za-
sledovanega Krajca, ki pa je seveda tajil,
da bi kdaj napadel katerega posestnika v
Strazišču. Po sliki, ki jo je policija po-
slala v Kranj, pa so orožniki spoznali v
Kraju Miheličevega tovariša. Oba se se-
daj pokorita v zaporu.

Dunajski Velesejem

12. DO 19. MARCA 1933 (NEUE BURG 12. DO
18. MARCA)

POSEBNE PRIREDITVE:

Sejem za pohištvo. »Elektrika v gospodinjstvu«. »Novo-
dobno plinsko orodje«. Razstava radio in Ravag. Du-
najska pletilna moda. Salon modne kožuhovine. »Foto-
grafija in popotovanje«.

Razstava avtomobilov in motornih koles

Zelezno in patentno pohištvo. Kolarska razstava. Se-
menj za gradnjo in cestne gradbe. »Rastoka hiša«.
Gradnja naselbin. Razstava kamenih oči. Avstrijski paš-
niški prideiki. Semenj tiznajdeljev. Kmetijski stroji in
orodja. Živila in hranila. Poljedelske in gozdarske vzor-
čne razstave.

Brez vizuma! S sejemsko izkaznico in potnim listom
prestop meje. Ogrski prehodni vizum dobite ob
predložitvi sejemске izkaznice na mejli. — Precejšnje
vozne olajšave na jugoslovenskih, ogrskih in avstrijskih
železnih, na Dunavu, na Jadranskem morju in v zrač-
nem prometu. — Pojavnila vseh vrst ter sejemске iz-
kaznice (po Din 50.—) se dobijo pri

WIENER MESSE - A. G., WIEN VII.
ter med tipskimi pomočniki in velesejemom pri infor-
macijski poslovalnici, Leipzig, Oesterr. Messhaus in
pri častnih zastopstvih v Ljubljani: Avstrijski konzulat,
Dunajska cesta 51, Zveza za tujski promet v Sloveniji
(Putnik), Dunajska cesta 1, Zveza za tujski promet
(Putnik), podružnica hotel Mikčič, nasproti glavnega
kolodvoza.

Umetne oči izdelujemo za svoje pa-
liente natančno po naravi

F. Ad. Müller Söhne, Wiesbaden

v LJUBLJANI, Splošna bolnica, očesni odde-
lek, OD 11. DO 14. MARCA 1933.

Specijelni entel oblek

ažuriranje, predtisk, najhitrejša postrežba, najfinejše delo pri

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Struclj

Vezanje raznovrstnih monogramov, perila, zaves, pregrinjaj:
entljanje, izdelovanje gumbic. Vseid najmodernejše ureditve
podjetja — najnižje cene.

Vodilni dom Avstrije

MODNA PALAČA Julius Krupnik,

WIEN VII, KAISERSTRASSE 115 — priredi med du-
najskim velesejemskim tedom v četrtek, 16. marca ob
½8. zvečer v velikem dunajskem Konzerthausu —
tradicionalno

spomladansko modno revijo

Prostimo za brzojavne naročbe vstopnic.

PRODAM

FRANCIS TURBINO
za 30 HP, kompletno s stoječo
osjo, levo, prodam. Pojavnila
daje Gros, Brod pod šmaro
goro. 1386

POSODILA

KDO MI POSODI
hranilno knjižico Ljubljanske
mestne hranilnice z vlogo 30
tisoč Din proti garanciji in
rednemu plačevanju obresti,
drugo po dogovoru. Novljan
Mihael, posestnik, p. Višnja
gora. 1387

ISCEM DAMO,
ki bi posodila 30.000 Din urad-
no na vodilnem mestu. Vrne
35.000 Din. Dopise na podruž-
nico »Jutra« v Celju pod »Hva-
ležen 1388«.

SLUŽBE

VRTNAR
izkušen in samostojen, z večlet-
nimi spricavali, samski, išče
stalno službo v graščini, tovar-
ni, vili ali kaj sličnega. Ponud-
be na naslov: Rudi Vokal, Kar-
lovac, Riječka cesta 41. 1386

BRIVSKEGA POMOČNIKA
dobrega, mlajšega delavca —
sprejme 10. t. m. Mekine na
Bledu. 1381

TRGOVSKEGA VAJENCA
poštenih staršev, ki ima vese-
lje do trgovine in primerno šol-
sko izobrazbo, sprejme Ivan
Vizovišek, Zalec. 1382

NEPREMIČNINE

2 NOVOZIDANI HISI
pri kolodvoru v Ljubljani poce-
ni proda žunko Mihael. 1384

DRUŽINSKO HISO
z vrtom, v trgu blizu Celja,
prodam. — Informacije daje
Matija Kranjc, Zalec. 1385

RAZNO

LUCICE
(Arpadik) po najnižji ceni do-
bavlja Breder i Kovac, Novi
Sad. Brzojavni naslov: Balko-
vač. 1383

OBLEKE in SUKNJE
kupite najbolje pri A. Presker,
Ljubljana, Sv. Petra cesta 14.

IZPOSODJAMO
plošče, gramofone,
radio-aparate,
»SLAGER«
Aleksandrova c. 4
(prehod »Viktoria« palače)

Najnovejši modeli dvokoles, otroških in igračnih vozičkov,
prevoznih triciklov, motorjev in šivalnih strojev. — Velika
izbira. — Najnižje cene. — Cenik franko.

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov,
v LJUBLJANI, Karlovska cesta št. 4.